Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-20 Europese Raad

Nr. 995 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 juni 2015

Hierbij informeer ik uw Kamer over het door de Russische Federatie ingestelde inreisverbod voor 89 EU burgers, waaronder drie Nederlandse volksvertegenwoordigers. Op verzoek van de Leden van uw Kamer ga ik ook in op de Nederlandse en Europese reacties en op de relatie tussen de Russische lijst en de door de EU ingestelde sancties tegen bepaalde Russische personen en entiteiten.

Het Russische Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft op 27 mei 2015 aan de EU vertegenwoordiging in Moskou een lijst overlegd met 89 namen van personen uit verschillende EU lidstaten aan wie een inreisverbod tot Rusland is opgelegd. Op deze lijst staan ook de namen van drie Nederlandse volksvertegenwoordigers. De EU vertegenwoordiging heeft de Nederlandse ambassade in Moskou in de namiddag van 28 mei hiervan op de hoogte gesteld. Nog diezelfde avond heeft mijn ministerie de betrokken personen persoonlijk ingelicht.

Op 29 mei heb ik de Russische tijdelijk zaakgelastigde a.i. laten ontbieden op het ministerie. Bij dit gesprek is kenbaar gemaakt dat Nederland verontwaardigd is over dit inreisverbod. Het kabinet onderkent dat Rusland het recht heeft om zelf te bepalen wie het tot zijn grondgebied toelaat. Tegelijkertijd vindt Nederland dat dergelijke beslissingen transparant zouden moeten zijn, dat met gegronde reden onderbouwd zou moeten worden welke aanleiding individuen hebben gegeven om op de lijst geplaatst te worden en dat duidelijk moet zijn hoe een dergelijk besluit juridisch aangevochten kan worden. De Russische Tijdelijk Zaakgelastigde is verzocht deze boodschap aan Moskou over te brengen. Dezelfde boodschap heb ik ook persoonlijk aan mijn Russische ambtgenoot overgebracht tijdens ons gesprek in Moskou op 5 juni jl.

Aangezien deze Russische actie niet alleen Nederland maar een groot aantal EU landen betrof, en ook leden van het Europees parlement op deze lijst voorkomen, heeft Nederland aangedrongen op een gezamenlijke Europese respons. De Hoge Vertegenwoordiger heeft op 30 mei een

kst-21501-20-995
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

verklaring uitgedaan, waarin zij de Russische maatregel volledig arbitrair en onrechtvaardig noemt, onder verwijzing naar de afwezigheid van enige toelichting en transparantie. In Europees verband is, mede op aandringen van Nederland, afgesproken nauw samen te werken op dit dossier. Het Europees parlement heeft in reactie op de Russische maatregel besloten de toegang van de Russische ambassadeur en zijn medewerkers tot het Europees parlement in te perken.

Het is van belang de verschillen te benadrukken tussen de Russische lijst en de EU sancties. De EU heeft sancties ingesteld vanwege acties die de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne ondermijnen of bedreigen, met andere woorden vanwege ernstige schendingen van het internationaal recht. Onder deze sanctieregeling is de toegang tot de EU ontzegd aan bepaalde personen die hebben bijgedragen aan het ondermijnen en/of bedreigen van de territoriale integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne. Van deze personen, evenals van bepaalde entiteiten, zijn ook de financiële tegoeden in de EU bevroren. De EU lijst is openbaar en voor iedere persoon of entiteit die erop staat zijn redenen voor plaatsing gegeven. Op de lijst zijn bijvoorbeeld enkele leden van de Russische Doema opgenomen, waarvoor als reden tot plaatsing is vermeld dat deze personen voor wetgeving hebben gestemd waarmee de illegale annexatie van de Krim mogelijk werd gemaakt. Alle personen die op de EU-lijst staan kunnen hun zienswijze op deze *listing* aan de Raad kenbaar maken en desgewenst in beroep gaan bij de Europese rechter.

Voor de Russische lijst geldt dat onduidelijk is op basis van welke criteria deze lijst tot stand is gekomen. Evenmin is sprake van individuele schriftelijke onderbouwingen voor het op de lijst plaatsen van specifieke personen, en is niet kenbaar gemaakt hoe deze *listing* juridisch aangevochten kan worden. De Russische lijst is louter in reactie op de Europese lijst genomen, zoals Minister Lavrov van Buitenlandse Zaken bevestigde tijdens een persconferentie op 1 juni jl.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders